

Η ΠΕΙΝΑ ΓΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

Ἡ παραβολὴ τοῦ Ἀσώτου Υἱοῦ (Λουκ. 15,11-32) ἀποτελεῖ γιά τὴν Ἐκκλησίᾳ μία ἀπό τὶς πιὸ χαρακτηριστικές ἑκεῖνες διηγήσεις τῶν Εὐαγγελίων, ποὺ μαρτυροῦν τὸ εἶναι ὁ Θεός, τὸ εἶναι ὁ ἄνθρωπος καὶ τὸ τελικὰ εἶναι ἡ Ἰδιαὶ Ἐκκλησία. Ἔνα ἀπό τὰ κλειδιά γιά νὰ ἐρμηνεύσουμε τὴν παραβολὴν εἶναι ἡ πείνα.

Ψευδο-αυτονομία

Πείνα γιά ἐλευθερία, γιά ζωὴν χωρίς δεσμεύσεις, γιά ζωὴν χωρίς ἔπειγχο βιώντος ὁ νεώτερος υἱός τῆς παραβολῆς. Ἡ πείνα αὐτὴ εἶναι ποὺ τὸν κάνει νὰ ζητᾶ, τοὺς καὶ μὲ θρασύ τρόπο ἀπὸ τὸν πατέρα του, «τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας». Ἡ πείνα αὐτὴ εἶναι ποὺ τὸν κάνει νὰ ἀποδημήσει «εἰς χώραν μακράν». Γιὰ νὰ χορτάσει αὐτὴ τὴν πείνα, διασκορπίζει τὴν οὐσία του «ζῶν ἀσώτως». Καὶ αὐτὴ ἡ πείνα θά τὸν κάνει νὰ μὴν ἀφήσει τίποτε γιά τὸν ἑαυτό του, γιά τὸ μέλλον. Οὐλα θά τὰ ζήσει «ἔδω καὶ τώρα».

Διαπιστώνει ὅμως ὅτι οἱ ἀπολαύσεις, οἱ ἐφήμερες σχέσεις, ἡ ἐπίδειξη τὸν ἔξαντλον, χωρὶς νὰ διαρκοῦν γιά πάντα. Τότε καταπλαβάνει ὅτι πεινᾶ γιά κάτιον: γιά τὸ ἀγαθὸν τοῦ νοήματος, τὸ «γιατί ζῶ». Στὸ πατρικό του σπίτι τὸ νόμημα τῆς ζωῆς ἐμπειρικείόταν στὸν ἀγάπην πρὸς τὸν πατέρα καὶ στὸν ἀγάπην τοῦ πατέρα πρὸς αὐτὸν, στὴ σχέση δοπισδήν πατρότητας καὶ υιότητας. Ο νεώτερος υἱός θέλει νὰ ζήσει ἐλευθερία, χωρὶς πατέρα. Τὸ μόνο ποὺ βλέπει ὅμως μπροστά του τελικά εἶναι ὁ θάνατος. Θά δοκιμάσει νὰ μὴν ἐπιστρέψει, βόσκοντας χοίρους. Θά ὀδηγηθεῖ στὸ νὰ χορτάσει τὴν πείνα του μὲ δική της χειρότερο ύπηρχε ἀπὸ πίπεράς καὶ ἡθικῆς καὶ πνευματικῆς. Αὐτὴ οὔτε κι ἐκεῖ θά βρεῖ τροφή, καθὼς κανεὶς δέν θά τοῦ δώσει οὔτε τὰ ξυποκέρατα. Ἡ πείνα του γιὰ ἐλευθερία τὸν ὀδηγοῦσε στὸ ἔσχατο σημεῖο τῆς ύποδούπλωσης. Υποταγμένος στὰ ύπηρκά, νὰ μὴν ἔχει οὔτε κι αὐτά.

Ἡ ὀδός τῆς μετανοίας

Ἐτσι, «ἄφοις ἔρθει στὰ σύγκαλα του», κατανοεῖ ὅτι δέν μπορεῖ νὰ ζήσει χωρὶς τὴν σχέση μὲ τὸν πατέρα του. Βεβαίως, δέν ζητᾶ τὴν ἀποκατάστασή του στὸ «άρχαῖον κάλπο», ἀλλὰ πλίγιο ἀπὸ τὸ περίσσιο ψωμί ποὺ τρῶνε οἱ ἐργάτες τοῦ πατέρα του. Ἀπὸ τὸν ύποδούπλωσην στὸν ἑαυτό του, στὶς ἀπολαύσεις τῆς ζωῆς καὶ τὴν ἀσώτια, θά προσμήσει τὴν ἐργασία στὸ σπίτι τοῦ πατέρα του. Ἀπὸ τὴν πείνα, τὴν ταπεινὴ σχέση, στὸν ὅποια ὅμως δέν θά ξιδεύει δική της δόθηκε, ἀλλὰ θά ἀγωνίζεται γιά νὰ τὸ πάθει. Καὶ θά πάρει τὴν ὀδό τῆς μετανοίας, τὴν ὀδό τῆς ἐπιστροφῆς.

Ο πατέρας του ὅμως θά ἐπεράσει μὲ τὴν στάση του κάθε προσδοκία. Χωρὶς νὰ μιλήσει καν, μόνο ἀγκαλιάζοντας καὶ φιλώντας τὸν υἱό του, τοῦ τὰ προσφέρει καὶ πάλι δῆλα. Τὸν ἀποκαθιστᾶ δίδοντάς του τὰ καλύτερα ρούχα.

Τοῦ δίδει τὴν ἐλευθερία μὲ τὸ δαχτυλίδι. Τοῦ προσφέρει τὸν ἀρχοντά μὲ τὸ ύποδήματα. Καὶ τοῦ χορτάνει τὴν πείνα, δική μὲ διποιοδήποτε φαγητό, ἀλλὰ μὲ τὸ σιτευτό μοσχάρι, μὲ τὸν πιὸ ἐκλεκτήν καὶ ἐπίσημην τροφή πούθεν μποροῦσε νὰ τοῦ προσφέρει.

Ο οἶκος τοῦ Θεοῦ

Μόνο μέσα στὴν Ἐκκλησία, στὸ σπίτι τοῦ Θεοῦ ποὺ εἶναι πατέρας μας, μποροῦμε νὰ χορτάσουμε τὴν πείνα μας γιὰ ἐλευθερία καὶ νόμημα ζωῆς. Ο Θεός μας ἀγαπᾷ καὶ μᾶς προσφέρει τὴν ζωὴν, τὰ χαρίσματα, τὴν ἀναγνώριση, τὴν χαρά. Δέν ὄργιζεται μαζὶ μας γιὰ τὴν ἀγνωμοσύνην μας. Περιμένει. Καὶ ὅταν στὸν ἐπιστροφὴν τοῦ κάθε ἀσώτου υἱοῦ, ἐμφανίζεται ἔνας μεγαλύτερος σὲ ἡλικία, αὐτὸς ποὺ αἰσθάνεται τὴν σχέση μὲ τὸν Πατέρα ὡς σχέση ἀνάγκης, ύποχρέωσης, ἀνταμοιβῆς καὶ διαμαρτύρεται διότι ὁ Πατέρας δέν ἐπιστρατεύει τὴν δικαιοσύνην τῆς τιμωρίας, ἀλλὰ τὸν ἀγάπην τῆς συγχώρεσης καὶ τῆς ἀποκατάστασης, ὁ Πατέρας δείχνει ὅτι μόνο ἡ ἀγάπη στὴ σχέση μαζὶ του ἐλευθερώνει ἀληθινήν.

*As δοῦμε ποιόν ποιά εἶναι ἡ πείνα μας στὴ ζωὴ, ἀκόμη καὶ ὃν ὡς πρὸς τὴν καρδιά μας είμαστε σάν τὸν νεώτερο υἱό, ἀκόμη καὶ ὃν ἀνήκουμε στὸν κατηγορία τοῦ πρεσβύτερου υἱοῦ.